

Yttrande över promemorian "Skärpta straff för knivbrott" Ju2021/01955

Ärendet i korthet

Promemorian innehåller förslag som innebär en skärpt syn på allvarigare brott mot lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål. För brott av normalgraden föreslås maximistraffet höjas från fängelse i sex månader till fängelse i ett år. För grovt brott föreslås straffskalan ändras från fängelse i högst ett år till fängelse i lägst sex månader och högst två år. Vidare föreslås att det i lagen införs omständigheter som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om ett brott är grovt, vilket innebär att tillämpningsområdet för det brottet utvidgas. Vid bedömningen av om ett brott är grovt ska det särskilt beaktas om föremålet har innehafts i ett sammanhang där det kan befaras komma till användning vid brottsligt angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet till person, om föremålet har varit av särskilt farlig beskaffenhet, om innehavet, överlåtelsen eller saluhållandet har avsett flera föremål eller om gärningen på annat sätt har varit av särskilt farlig art. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Sammanfattning

Staffanstorps kommun tillstyrker förslagen i promemorian.

De principiella perspektiv som väglett Staffanstorps kommun i värderingen av de i promemorian framlagda bedömningarna och förslagen är starkt sammanfattat följande:

1. Mot bakgrund av det ökande knivvåldet i samhället och de mycket allvarliga skador som knivar kan förorsaka vid våldsbrott välkomnar Staffanstorps kommun breddandet av tillämpningsområdet för knivlagen och de skärpta straffen för brott mot densamma.
2. Staffanstorps kommun hade gärna sett att straffen för knivbrott skärpts ytterligare utöver promemorians förslag för att få en tydligare effekt på den individuella såväl som den allmänna preventionen.

3. Det är beklagligt att dessa ändringar föreslås/införs först nu, efter en decennielång ökning av knivbrotten i samhället.

Staffanstorps kommuns synpunkter på promemorian

Staffanstorps kommuns detaljerade ställningstaganden presenteras nedan i enlighet med promemorians struktur.

Kap 4 Skärpta straff för allvarliga knivbrott (sid 11 – 18)

Förslag:

Maximistraffet för brott mot knivlagen av normalgraden ska höjas från fängelse i sex månader till fängelse i ett år. För det grova brottet ska straffskalan ändras från fängelse i högst ett år till fängelse i lägst sex månader och högst två år. Vidare ska det föreskrivas att det vid bedömningen av om brottet är grovt särskilt ska beaktas om 1. föremålet har innehafits i ett sammanhang där det kan befaras komma till användning vid brottsligt angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet till person, 2. föremålet har varit av särskilt farlig beskaffenhet, 3. innehavet, överlåtelsen eller saluhållandet har avsett flera föremål, eller 4. gärningen på annat sätt har varit av särskilt farlig art

Staffanstorps kommun tillstyrker förslaget om skärpta straff samt att tillämpningsområdet för brottet utvidgas men beklagar att dessa angelägna förslag till ändringar kommer sent. Staffanstorps kommun hade gärna sett att straffen för knivbrott skärpts ytterligare utöver promemorians förslag för att få en tydligare effekt på den individuella såväl som den allmänna preventionen.

Straffen för brott mot knivlagen har inte ändrats på tjugo år. Under den tiden har det skett förändringar i samhället som motiverar en strängare syn på allvarligare knivbrott. Tidigare studier visar att kniv är det vapen som oftast används vid personrån och vid dödligt våld. Knivlagen reglerar i vilken utsträckning man får ha kniv på allmän plats. Det är förbjudet att ha knivar och andra stick- eller skärvapen som är tänkta att användas som vapen på allmän plats, i skolor eller i fordon på allmän plats.

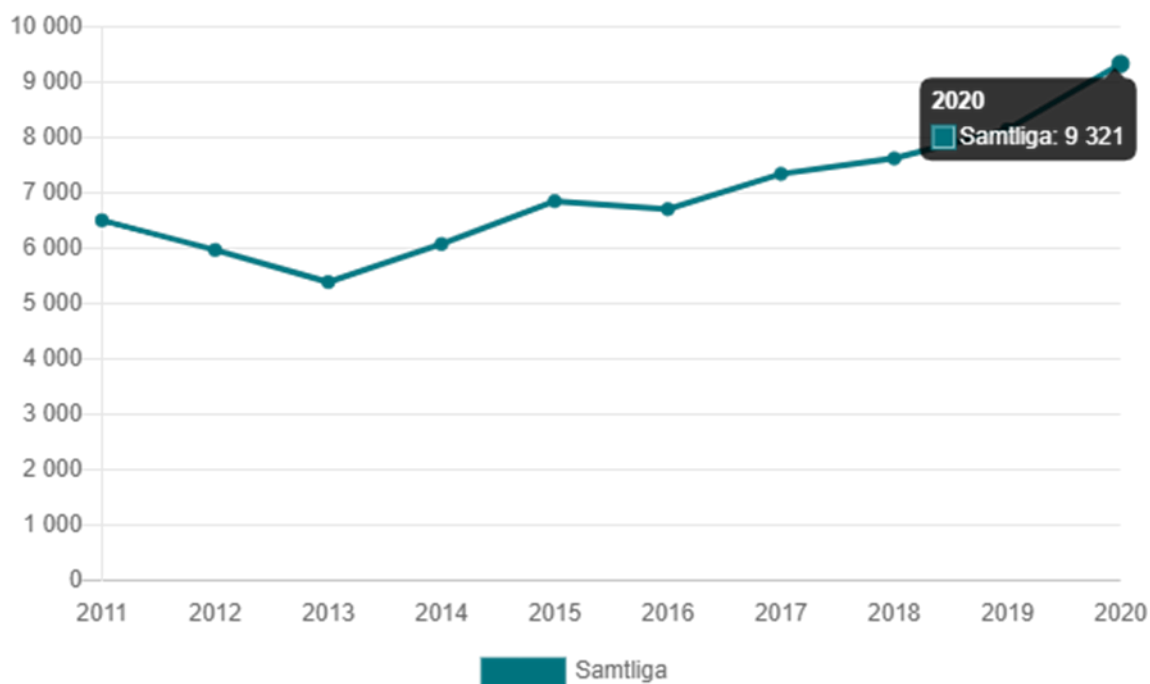
Andelen knivbrott där en misstänkt kan knytas till brottet är mycket hög jämfört med andra brott, närmare två tredjedelar av brotten leder till en så kallad personupplärning. Det hänger ihop med att polisen ofta griper den misstänkta personen på bar gärning. Knivbrott upptäcks ofta i samband med hotfulla situationer eller vid misshandelsfall.

Under 2000-talet har kniv använts vid i genomsnitt drygt 40 procent av samtliga fall av dödligt våld. Kniv har varit den dominerande våldsmetoden vid dödligt våld i Sverige sedan

1970-talet och det finns ett tydligt samband mellan dessa brott och alkoholberusning (Källa: [Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2015](#), [Dödligt våld i Sverige 1990–2017](#)).

Brottsförebyggande rådets (Brå) statistik visar att antalet anmälda brott mot knivlagen har ökat från ca 8 000 per år under 2009–2014 till 10 500 respektive 11 500 per år under 2018 och 2019. 2020 anmäldes ca 13 100 brott

Antal personer misstänkta för brott mot lagen om förbud betr. knivar m.m. Källa: misstänkta personer

Det har länge stått klart att knivbrotten ökar. Det är därtill belagt att användandet av kniv vid våldsbrott i många fall leder till dödsfall och allvarliga kroppsskador. Mot bakgrund av detta får det anses att de promemorian lagda förslagen kommer sent.

Beslut om detta yttrande har fattats av Kommunstyrelsens ordförande genom delegationsbeslut/ordförandebeslut 2021-08-25

Staffanstorps
kommun

Delegationsbeslut/
Ordförandebeslut

2021-08-25

Ju2021/01955

2021-KS-320

Christian Sonesson
Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsen

Delegationsbeslut Ordförandebeslut – Yttrande över promemorian ”Skärpta straff för knivbrott” Ju2021/01955

Beslut

Kommunstyrelsens ordförande beslutar

- att till Justitiedepartementet avge yttrande enligt upprättat förslag som Staffanstorps kommuns yttrande över promemorian ”Skärpta straff för knivbrott” Ju2021/01955

Ärendet i korthet

Straffen för brott mot knivlagen har inte ändrats på tjugo år. Under den tiden har det skett förändringar i samhället som motiverar en strängare syn på allvarigare knivbrott. Tidigare studier visar att kniv är det vapen som oftast används vid personrån och vid dödligt våld.

I promemorian föreslås att maximistraflet för knivbrott av normalgraden ska skärpas till fängelse i ett år och att straffskalan för grovt brott ska skärpas till fängelse i lägst sex månader och högst två år. Vidare lämnas förslag som innebär att fler knivbrott än tidigare ska bedömas som grova. Det kan exempelvis handla om kniv innehav i en kriminell miljö, på en nattklubb, på en skola eller på en brottsutsatt plats, exempelvis ett torg där det finns problem med brottslighet. Det kan också handla om innehav av ett så kallat gatustridsvapen eller innehav av kniv i våldsanvändnings- eller självförsvarssyfte.

De kniv innehav som är straffria i dag påverkas inte av förslagen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Staffanstorps
kommun

Delegationsbeslut/

Ordförandebeslut

2021-08-25

Ju2021/01955

2021-KS-320

Överväganden i ärendet - den sammanvägda bedömningen

Staffanstorps kommuns synpunkter på promemorian i korthet:

Staffanstorps kommun tillstyrker förslagen i promemorian.

De principiella perspektiv som väglett Staffanstorps kommun i värderingen av de i promemorian framlagda bedömningarna och förslagen är starkt sammanfattat följande:

1. Mot bakgrund av det ökande knivvåldet i samhället och de mycket allvarliga skador som knivar kan förorsaka vid våldsbrott välkomnar Staffanstorps kommun breddandet av tillämpningsområdet för knivlagen och de skärpta straffen för brott mot densamma.
2. Staffanstorps kommun hade gärna sett att straffen för knivbrott skärpts ytterligare utöver promemorians förslag för att få en tydligare effekt på den individuella såväl som den allmänna preventionen.
3. Det är beklagligt att dessa ändringar föreslås/införs först nu, efter en decennielång ökning av knivbrotten i samhället.

Föreliggande beslut fattas med stöd av författning 1.3.1 Delegationsordning för kommunstyrelsen, punkt 1.5 ("Ärenden som är så brådskande att kommunstyrelsens avgörande inte kan avvaktas.").

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

Kommunstyrelseförvaltningen/Kansliet

Justitiedepartementet

För kännedom:

Kommunstyrelsen

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsförvaltningen

Staffanstorps kommun 2021-08-25

Christian Sonesson

Kommunstyrelsens ordförande

Staffanstorps
kommun

Delegationsbeslut/
Ordförandebeslut

2021-08-25

Ju2021/01955
2021-KS-320

Underlag

Delegationsbeslut - Ordförandebeslut 2021-08-25 (Denna skrivelse)

Promemoria "Skärpta straff för knivbrott" Ju2021/01955

Yttrande 2021-08-25